

Otevřený dopis vládě ČR a premiérovi Jiřímu Rusnokovi: Nepřijímejte Koncept sociálního bydlení a novelu Zákona o hmotné nouzi

Prosíme všechny organizace i jednotlivce, kteří tento závažný problém vnímají podobně, aby se připojili k tomuto otevřenému dopisu zasláním souhlasného stanoviska s dopisem (ideálně naskenovaný dopis s Vaším podpisem) na email: iqrs@iqrs.cz, **nejpozději do 6. 12. 2013.**

Tento dopis zatím není veřejný, proto Vás žádáme, abyste jej nepublikovali. Současně Vás prosíme, abyste jej šířili všem zainteresovaným, kteří by se mohli k výzvě připojit.

Vážení představitelé vlády ČR, vážený pane premiére,

V nejbližších dnech bude vládě předložena Koncept sociálního bydlení a návrh novely Zákona o pomoci v hmotné nouzi.

Koncept sociálního bydlení má tyto základní nedostatky:

- 1) Nedefinuje cílovou skupinu sociálního bydlení, přitom koncept bydlení ČR do roku 2020 jasně zadala, že cílová skupina má být určena na základě vymezení bytové nouze. To však v dokumentu chybí.
- 2) Nad rámec stávající bytové politiky státu, v jejímž důsledku dnes žije asi 100 000 lidí na ubytovnách, navrhuje pouze prohlubovat sociální práci a stavět ubytovny nové. Sociální pracovníci sami sociální byty nepostaví a podpora výstavby dalších ubytoven může vést pouze ke zvyšování sociálního konfliktu a růstu počtu lidí bez domova.
- 3) Neříká, kdo by měl sociální bydlení zajišťovat, jak by mělo vypadat a kdo by za jeho existenci měl být zodpovědný.
- 4) Navrhuje omezit pobyt lidí, kteří potřebují především bydlení, v azylových domech, ale nenabízí žádnou možnost, kam jinam by mohli jít.

V České republice je několik set tisíc volných bytů a vláda by měla především uvažovat, jak motivovat jejich majitele pronájmu a jaké služby do nich dodat, aby bylo bydlení udržitelné a nájemníci, jejich sousedé, i majitelé, byli s řešením spokojeni. To je úkol národní politiky, tedy vlády. Místo toho je od odpovědných politiků slyšet, že lidé jsou na ubytovnách spokojeni a nelze je nutit bydlet v bytech.

Je třeba zdůraznit, že dokument vznikl na základě nekvalitních podkladů. Když Ministerstvo pro místní rozvoj chtělo zjistit, zda jsou ubytovny vhodné pro dlouhodobé bydlení rodin s dětmi či seniorů, objednalo si z veřejných prostředků výzkum, jehož proces zjišťování i zpracování dat, a tím i výsledek, byly neodborné a metodologicky nerelevantní tématu. (Tazatelé se vydali za majiteli ubytoven, kteří se často rekrutují z řad obchodníků s chudobou, a jejich slovní výroky, že lidé se u nich mají dobře, že jsou respektována jejich práva a nejsou zneužíváni, zahrnuli jako relevantní výsledky. Na podmínky na ubytovnách se neptali žádných lidí, kteří jsou zde nuceni žít, ani pracovníků, kteří jim poskytují podporu.) Nelze se proto divit, že náměstek ministra pro místní rozvoj Miroslav Kalous (ODS) je dnes přesvědčen, že lidé na ubytovnách bydlet chtějí a stát jim v tom má pomoci. To svědčí o zásadním nepochopení a podcenění situace lidí vyloučených z bydlení a také celostátního problému, kterému v obchodování s chudobou čelíme.

Ministerstva podceňují, dokonce ignorují fakta a odborné poznatky, které mluví v neprospěch ubytoven, včetně analytických, odborných výstupů z akademické sféry či neziskových organizací, jež pracují s lidmi bez domova nebo provozují sociální bydlení, Agentury pro sociální začleňování či zahraničních zkušeností. Koncept sociálního bydlení byla připravována za zavřenými dveřmi i přes to, že řada organizací a odborníků, sdružených k problematice a řešení sociálního bydlení v České republice v Platformě pro sociální bydlení, nabízela opakovaně resortům data, své výsledky, zkušenosti a pomoc. Výsledkem je materiál, který je k řešení vrůstajícího problému ztráty bydlení kontraproduktivní.

Přijetí Konceptu sociálního bydlení v současném znění povede k dalšímu rozmáhání byznysu s chudobou. Bude se konzervovat současný stav ubytoven a prohlubovat segregace stavbou nových.

Stát bude dávat další a další prostředky do systému, který způsobuje velké množství sociálních konfliktů místo toho, aby situaci řešil. Je také ohroženo čerpání evropských prostředků na sociální bydlení, protože dle vyjádření Evropské komise EU nebude financovat žádné ubytovny ani jiná jim podobná zařízení nesplňující kritéria bydlení (např. bez vlastního příslušenství). Proto jsme jako odborníci, poskytovatelé služeb a představitelé či obhájci cílových skupin, kterých se problematika vyloučení z bydlení týká, nuceni koncepci rázně odmítnout.

Novela Zákona o pomoci v hmotné nouzi má omezit výplatu dávek lidem žijícím v ubytovacích zařízeních nevyhovující kvality, nenabízí však pro ně žádnou alternativu, kam jít.

Žádáme vládu ČR a premiéra Jiřího Rusnoka, aby nepřijímali Koncepci sociálního bydlení ani novelu Zákona o hmotné nouzi. Je ve veřejném zájmu, aby tyto materiály byly dostatečně projednány a připravena taková řešení, která nepovedou k dalšímu rozrušování sociální koheze, plýtvání veřejných prostředků, ale k řešení problematiky vyloučení z bydlení.

Žádáme, aby byly utvořeny pracovní skupiny sestávající z lidí vyloučených z bydlení, odborníků, organizací, které již dnes sociální bydlení poskytují (nutno dodat že v legislativním a často i dotačním vakuu), měst a obcí a dalších zainteresovaných subjektů. Žádáme také, aby byl poskytnut dostatečně široký rámec pro diskusi nad tak zásadními otázkami, jako je osud statisíců lidí na ubytovnách, v pobytových sociálních zařízeních, v přeplněných domácnostech, v drahé institucionální péči, na ulici i dalších lidí bez domova.

V Praze, Brně a Ostravě dne 29. 11. 2013 za Platformu pro sociální bydlení

Štěpán Ripka, sociolog, mluvčí Platformy pro sociální bydlení pro Prahu, tel: 774 541 245

Jan Milota, sociální pracovník IQ Roma Servis, mluvčí Platformy pro Brno, tel: 608 234 121

Lucie Mastná, ředitelka sociálních služeb o. s. Vzájemné soužití, mluvčí Platformy pro Ostravu, tel: 777 760 192

Seznam členů Platformy pro sociální bydlení ke dni 29. 11. 2013:

Organizace (18): AD Agape, Armáda Spásy, Centrom, o. s., Centrum pro výzkum a inovaci v sociálních službách, Český helsinský výbor, Elim Vsetín, Fakulta sociálních studií OU, IQ Roma Servis, Jako doma, o. s., Katedra sociálních věd UP, Konexe, o. s., Naděje, o. s., R-Mosty, ROMEA, Salinger, Sdružení azylových domů v ČR, SPOT, o. s., Vzájemné soužití.

Individuální členové (21): Petra Černá, Pavel Čížinský, Ivanka Čonková, Silvie Hendrychová, Imrich Horváth, Ilja Hradecký, Terezie Hradílková, Jitka Chalánková, Pamela Marková, Markus Pape, Stanislav Penc, Martin Potůček, Libor Prudký, Margita Rácová, Štěpán Ripka, Jan Sládek, Jan Snopek, Linda Sokačová, Radka Soukupová, Ilona Švihlíková, Kateřina Vojtíšková

Připojuji se k dopisu (prosíme čitelně jméno, organizace či profese, datum a podpis):

*Na základě usnesení představenstva STUO ze dne 3. 12. 13
se připojujeme jako organizace*
**SPOLČNOST PRO TRVÁLÉ
UDEJITELNÝ ŽIVOT**
Krkonošská 1, Praha 2
IČO 47608277

ing. J. 'Blouhy' - předseda STUO